

melige Begavelse, sin virksomme Hjernes udholdende og frugtbare Kraft løst en Opgave, som der i 100 Aar har været arbejdet paa, lige siden Pestalozzi — den Gang endnu frugtesløst — stillede Krav om en „ABC des Könnens“. Den danske Sløjdmands Navn vil blive staaende i Opdragelsens Historie. Hans Arbejde har været til Ære for hans Land, og dets Resultater har bredt sig langt udenfor dettes Grænser. Skoler Landet over har indført Sløjden, og Lærere er blevet uddannet dertil. Men naar en Sag af almen Betydning har faaet Grunden lagt og Bygningens Plan gennemarbejdet ved private Kræfters Ufortrødenhed, saa kommer der et Øjeblik, hvor det offentlige maa tage Sagen i sin Haand. Skoleordningen er en Statssag, og Lærerruddannelsen er en Statssag. Derfor er det ganske naturligt, at Staten ogsaa paa Sløjdens Omraade sørger for blivende at tilfredsstille Skolens Tarv og sikre Undervisningens Fremtid. Det kan i det foreliggende Tilfælde ske, næsten uden at Overgangen mærkes. Alt er lagt til Rette, Sløjdlærerskolens Virksomhed i Gang, formaalstjenlige Lokaler og deres Udstyr til Stede, og Udgiften ved Skolens Drift er ikke større, end at den indtil videre kan affoldes for den Sum, der allerede i en Række af Aar har været bevilget den. Overtagelsen af selve Bygningen vil, som Forholdene ligger, vistnok kunne blive en god Forretning for Staten, maaske kunne give et Tilskud til Driften, der vil formindske Statens Udgifter dertil.

Jeg skal da anbefale Lovforslaget paa det bedste, derunder ogsaa den Del af Ordningen, der gaar ud paa fremdeles at lade Staten, ligesom den hidtil har gjort i mere end 20 Aar, ved en aarlig Bevilling anerkende Betydningen af Aksel Mikkelsens Livsgerning og støtte og sikre Samfundet det Arbejde, hans endnu ikke trættede Initiativ yderligere kan gavne det med.

Harald Jensen: Det er under ejendommelige Forhold, denne Sag føres frem, og det er ganske naturligt, som det ogsaa er berørt af tidligere Talere, at Landstingets Finansudvalg kviede sig noget ved at lade Udvalget afgøre Sagen. Der er jo knyttet forskelligt dertil. Der er Køb af en Ejendom; der er en Pensionslov, og der er en Beslutning om at lade Staten overtage Sløjdlærerskolen. Alle disse forskellige Foranstaltninger er kædede sammen under Indbegrebet Køb af en Ejendom. Det er noget saa ejendommeligt, at Landstingets Udvalg, efter mit Skøn fuldstændig rigtigt, har ment,

at det burde være Genstand for en særlig Lovgivning og føres frem gennem et Lovforslag med tilhørende Bemærkninger, saaledes at Folk kunde se, hvad det var, der egentlig skete.

Dette Lovforslag omhandler egentlig kun to Foranstaltninger — Købet af Ejendommen betragter jeg som en Biting, som noget, der følger med. Den ene er dette, at Staten overtager Sløjdlærerskolen, og der kan jeg ganske slutte mig til de Betragtninger, som det ærede 7de kongevalgte Medlem (Trier) fremførte, og kan billige, at dette sker. En Sløjdlærerskole bør ikke være privat. Den bør ligesom præges af Staten; det bør være Staten, som uddanner Lærerne og giver dem den Lærdom, de skal bringe videre ud over Landet, i den Form, som Staten finder, at Samfundet er bedst tjent med. Denne Del af Lovforslaget kan jeg altsaa ganske tiltræde. Den anden Del af Lovforslaget er en Sikring af den hidtidige Sløjdsinspektør Aksel Mikkelsens Stilling. Dette Forhold fremstilles egentlig noget ejendommeligt i Lovforslaget. Det er en Slags Pension plus en Løn, der gives. Det er et Forhold, som jeg ikke tror, man har kendt tidligere, jeg har i hvert Tilfælde ikke observeret det, og jeg synes ikke, at det er ganske rigtigt at gaa den Vej. Man ved ikke, hvilke Konsekvenser det kan faa i senere Tider. Aksel Mikkelsen er nu en ældre Mand, og jeg har ikke noget imod den Sum, der er nævnt, men jeg synes, at man kunde lige saa godt give ham den fuldt ud og saa siden hen beregne hans Enke den sædvanlige Pension. Det vilde neppe gøre nogen større Forskel paa Summens Størrelse, men jeg synes, at Forholdet vilde være mere reelt end dette at give en Løn paa 4,000 Kr. og en Understøttelse paa 1,500 Kr. Dette er jo egentlig ogsaa ganske uvæsentligt, det er nærmest en Formssag. Hovedsagen er, at Aksel Mikkelsen, som har gjort et stort Arbejde for Sløjden og er anerkendt derfor, bliver betrygget i sin Alderdom og ogsaa bliver sat i Stand til at udnytte de Evner, han har, i Fremtiden. Jeg kan altsaa anbefale Lovforslaget, og jeg kunde godt være med til at lade det gaa igennem uden Udvalg, men naar der ønskes Udvalg, skal jeg ikke sætte mig derimod.

Undervisningsministeren (Keiser-Nielsen): Jeg har en Fornemmelse af, at de to første ærede Talere, det ærede Medlem for 4de Kreds (Maegaard) og det ærede 2det Medlem for 2den Kreds (Tvede), har lagt lidt for megen Vægt paa en lille parentetisk Slutningsbemærkning, jeg har gjort